

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Secundo Angelo tuba canente mons magnus igne ardens in mare mittitur,
tertiaque pars maris in sanguinem conuertitur, moritürque tertia pars
eorum, quæ in mari viuunt, ac tertia pars nauium deperit. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

392
huc comparatur, quia carnis gloria, dum nitet, cadit, & dum apud se extollitur, repente in-
tercepta sine terminatur: sic enim irum spuma aquarum bullae inchoantibus pluviis excitata ab
intimis certatim prodeunt, sed eò celerius dirupta deponent, quo inflatae citius extenduntur,
cumque increscunt, ut appareant, erescendo pragunt, ne subsistant. Eadem ratio affectur à

D. Ambro. lib. 3. in Hexam. c. 4. vbi expendit illud Psal. 128. Fiant sicut senum tecto-

rum, quod prius quam enellatur, exaruit: & ita interpretatur: Hodie videas adolescentem

validum pubescens atatu virtute florente, grata specie, suani colore, crastina die tibi facie, &

eremita tuus occurrit: & alia in hanc sententiam. Eleganter etiam D. Hieron super lo-

D. Hieron. cum Esaie citatum, Reuera, inquit, si quis fragilitatem eam viscerat, & quod per horaria

momenta cresemus, atque decresimus, ipsi sumque, quod loquimur, dicitamus, & scribimus, de

vite nostra parte pateretur, non dubitabit carnes senum dicere, & gloriam eius quasi florē

fieri. Pulchra mulier, qua adolescentorum trahebat greges, arata fronte contrahitur, & qua

prius amori, peste saffidio est. Hæc ille. Aduertendum est autem apud Esaie, postquam

dictum fuerat: Exsiccatum est senum, & cecidit flos: statim subiungi: quia spiritus Domini

sufflavit in eos: quoniam videlicet Deus & quissima iudicis ratione florentissimum

nonnullorum statum exsiccat, & iuuenem & ate florente subita morte interimit,

vt rectè dici possit: Prisqua exellatur (suo nimis, & opportuno secundum natu-

ræ cursum tempore,) exaruit. Scio locum Esaie citatum à plenisque ad statum legis

veteris describendum, totamque illam cœremoniarum legalium cœconomiam

nullam vim ad iustificandum continentium referri, sed ea expositio eam, quam

commemoravimus, non excludit.

Secundo Angelo tuba canente mons magnus igne ardens in mare
mittitur, tertia pars maris in sanguinem conuertitur, mo-
riturque tertia pars eorum, quæ in mari viuunt, ac
tertia pars nauium deperit.

SECTIO VIII.

CVM primus Angelus, ut diximus, primus sub Apostolis prædicatorum Catholice fidei ordinem in prima Ecclesiæ ætate expresserit, & Iudeorum aduersus fideles persecutionem complexus sit, secundus iam Angelus secundum cōcionatorum in secunda ætate Eccl. ordinem demonstrat: quo tempore Dæmon vobis in eisdem exarsit, maior emq; vim, & conatum adhibuit, ut fidem Christi in dies altius in mundo radices agentem aut auelleret, aut præcideret: & Ecclesiæ fabri-
cam, quam videbat iam ferè sydera altitudine æquante, concussis fidei funda-
mentis omnino cuerret. Itaque per Tyrannos, ac Principes, potissimumq; Romani Imperij Augustos, ac Cælares omnes sibi machinas ad mouendas putauit, quibus si non Ecclesiæ molem penitus excidit, aliqua certè ex parte labefactauit, cum multis ex Catholicis de fidei arce deturbauit, ex Gentilibus vero innume-
ros, ne fidem amplecteretur, principum tyrranide prohibuit, que nimis sunt illa prodigia, que hoc secundo Angelo tuba canente accidisse Ioannes cōmemorat. Itaque secundo Angelo tuba cōcrepante, hoc est, secundæ ætatis Ecclesiæ Di-
uini verbi nuntiis, ac præconibus Euangelica tuba insonantibus mons magnus
igne ardens missus est in mare. Montem hunc magnum Dæmonem intelligo, qui

Dæmon mons magnus. mons magnus appellatur propter superbiam, qua vel in ipso mundi initio in im-
mensum excrevit, cum Diuinam similitudinem expetiuit, dicens illud Esaie 14:

Esaie 14:13. In celum cōscendam, super astra, Dei exaltabo solium meum, sedebus in monte testamenti, in lateribus Aquilonie. Ascendam super altitudinem nubium, similis ero Altissimo: Do-
codemque Dæmonem in nostris commentariis super Zachariam, quæ propediem foras

foras dabimus, explicauimus illa verba c. 4. *Quis tu mons magne eorum Zorobabel?* in planum: ubi Christi de Dæmoni illustris victoria memoratur, ut eo loco fusè do. *Zach. 4.7.* cuimus. Itaque habes Dæmonem montem magnū appellari: ardēs verò idcirco dicitur, quod inuidia facibus propter hominum salutē inflammat. Meritò autē Dæmon hoc loco montis nomine exprimitur, quoniā cū per tyrānos, principes, ac dynastas, & Romani imperij Augustos fidem oppugnauit, quasi mōs magnus Ecclesiæ incubuit, cāmque mole sua penè opprimere, & obruere videbatur: nā etiam ipsi mundani principes ob altitudinem montes dicuntur, veluti Esai. 2. *Ef. 2.2.* erit in nonis misericordiis diebus preparatus mons domus Domini in vertice montium. Dæmon igitur canente tuba secundo Angelo tāquā mons magnus igne ardens missus dicitur velā Deo permisive, vel aliquis Dæmon præcipuus à Luciferō, in idēmque cæteris Dæmonibus cōspirantibus, in māre, quod vel mundū, vel Ecclesiam propter baptismi aquā accipe: ad quam oppugnandam Gentiliū principū tyrānde, atque potētia instar montis magno impetu ruit. Tū verò tertia pars maris verā est in sanguine, quoniā multi effecti sunt martyres, vitāque, & sanguinē pro Christi fide, & religione profaderunt: vtiure tertia pars Ecclesiaz, aut etiā orbis sanguine cōspersa apparuerit, mox etiam est tertia pars creaturarum, quæ in mari viuebant, hoc est, multi fideles, qui in mari Ecclesia instar pisciū viuebant, persecutionum acerbitate deterriti fidem deserentes miseritatem perierūt. Tertia quoque pars nauī interiit, quoniā multi, qui propter doctrinę & sanctitatis opinionem inter cæteros eminebant instar nauium, & in Ecclesia mari in portum salutis reliquos vectare debuissent tempestatis abrepti, atque ad persecutionis scopulos allisi miserandum fidei fecerūt naufragium.

Cur Ecclesia mari, & fideles piscibus comparentur.

S E C T I O X.

Permare paulo antē Ecclesiam, per creaturas in mari viuentes fideles interpretati sumus: quæ exppositio ne cuiquam ab Scripturæ, Patrūmque consuetudine abhorrente videatur, sciendum in primis est Ecclesiam meritò appellari mare propter baptismi aquas: vnde & mare rubrum illustrissimam fuisse baptismi figuram docent Tertull. l. de baptismo: *Populus inquit, de Agypti libere expeditus Tertul.* *vim Regis Agypti per aquam transgressus euadit, ipsum Regem cum totis copijs aqua extinxit, que figura manifestior in baptismo sacramento, liberantur de seculo nationes per aquā sci- Baptismū in mori rubro liceat, & Diabolum damnatorem pristinum in aqua oppressum derelinquist. Origenes hom. f. super Numeros. D. Ambros. lib. de iis, qui mysteriis initiantur c. 3. & alij: pro- D. Ambr. bantque ex verbis illis Paul. l. Cor. 10. *Quoniam patres nostri omnes sub nube fuerunt, 1. Cor. 10. 1.* & omnes mare transierunt, & omnes in Moysē baptizati sunt in nube, & in mari. Ad- uerius, inquit Amb. quod in illo Hebræorum transitu jam tunc sacri baptismatis figura pra- cesserit, in quo Agypti perire, & Hebreos euadit: quid enim aliud in hoc quotidie sacramen- to docetur, nisi quia culpa mergitur, & error aboleatur? Quoniam igitur baptismus ma- re est meritò Ecclesia ratione baptismi, per quem pater in Ecclesiam ingressus, appellatur mare: ex quo etiam fit, vt codem nexus Iohannes viros in Ecclesia exi- mios naues appellaverit. Vnde naues illæ poma portantes Iob. 9. veteres Patres, Viri sancti, Patriarchæ, Prophetæque fuerunt, qui mare Christi figuris, vaticiniisque plenif- naues. simi tanquam naues p̄ḡmis dulcissimis referante ad nos tam felicis nuntij odorem suauissimum transmiserunt. Quid nā magni in Ecclesia heroēs naues dicātur cum potentes feculi principes etiam naues appellantur, iuxta illud Psal. 47. *In spiritu Psal. 47. 8.* vehementer conteret naues Tharsis: hoc est, vt interpretatur D. Hieronymus, humilia- bis superbiam gentium: quotquot igitur à fide deficiunt totidem sive naues*

B b ij